

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ФЕМ ІМЕНІ ОЛЕГА БАЛАЦЬКОГО
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В. М. Боронос
« ____ » _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

«Фінансово - інвестиційна політика підприємства»

Освітній рівень “Бакалавр”

Спеціальність 072 Фінанси та облік в підприємстві

Керівник роботи:

Г.В. Салтикова

(ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

Студент:

Ю.О. Соломко

(ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

Група:

Ф-61

Суми 2020

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Боронос
" ____ " _____ 20 ____ р

**ЗАВДАННЯ
ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Студент(-ка) групи _____ інституту (центру) _____
спеціальності _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи: _____

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Термін здачі студентом завершеної роботи " ____ " _____ 20 ____ р..

Вихідні дані до роботи: нормативні і законодавчі акти, матеріали державної статистичної звітності, відомчі постанови, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань, що підлягають розробці): _____

Дата видачі завдання: " ____ " _____ 20 ____ р.

Керівник дипломної роботи: _____

(вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Завдання прийнято до виконання " ____ " _____ 20 ____ р.

(підпис студента)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 61 с., 18 рис., 3 табл., 51 джерело

Актуальність дослідження ґрунтується на розумінні фінансово - інвестиційної політики як потужного драйвера зростання підприємства.

Мета роботи — на основі дослідження теоретичного підґрунтя формування та ефективної реалізації фінансово-інвестиційної політики підприємства сформулювати пропозиції щодо покращення поточного стану та перспектив діючого промислового підприємства.

Об'єкт дослідження - фінансові відносини, що виникають в процесі формування, імплементації та оцінки ефективності фінансово-інвестиційної політики підприємства.

Предмет дослідження – процеси управління фінансовою діяльністю в контексті оцінки перспектив інвестиційного розвитку ПраТ «Свеський насосний завод».

Методи дослідження, які використовувалися в процесі підготовки роботи: класифікація, графічна візуалізація, математичні та статистичні методи, порівняння, групування.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань. У вступі доводиться актуальність теми дослідження, визначаються об'єкт, предмет та мета дослідження. У першому розділі розглянута теоретична база інвестиційної політики на макро та мікро рівнях, підходи до визначення понять: «державна інвестиційна політика», «інвестиційна політика підприємства», «фінансова політика», «державна інвестиційна політика», «інвестиційна стратегія підприємства».

У другому розділі проведено діагностику фінансового аналізу на ПраТ «Свеський насосний завод» та проаналізовано ділову активність підприємства та інвестиційну привабливість.

У третьому розділі узагальнено загальновідомі та запропоновано власні напрями підвищення ефективності інвестиційної політики підприємства.

ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА, ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА,
ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА, ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ
ПІДПРИЄМСТВА

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО - ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Складові фінансової політики на макро і мікро рівнях	7
1.2 Теоретичні підходи до визначення фінансово-інвестиційної політики підприємства.....	12
1.3 Оцінка співвідношення фінансово-інвестиційної політики зі стратегією на підприємстві.....	16
2. ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРАТ "СВЕСЬКИЙ НАСОСНИЙ ЗАВОД»	18
2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПраТ «Свеський насосний завод».	18
2.2 Оцінка ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.....	23
3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ "СВЕСЬКИЙ НАСОСНИЙ ЗАВОД" ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	30
3.1 Інвестиційний розвиток, як подолання кризи на підприємстві.....	30
3.2 Напрямки вдосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності	33
3.3 Покращення фінансово-інвестиційної політики підприємства за рахунок державної програми «Доступні кредити 5,7,9%»	36
ВИСНОВКИ.....	40
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ:.....	43
ДОДАТКИ 49	
Додаток А.....	49
Додаток Б	54
Додаток В	59
Додаток Г	60
Додаток Д.....	61

ВСТУП

Актуальність теми дослідження: За останні роки Україна зіткнулася з великою кількістю складнощів на шляху свого розвитку. Кризові явища в економіці країні упродовж 2014-2020 рр. мають тенденції до зростання. Неefективні внутрішній та зовнішній впливи напряду пов'язані з кризовими явищами, а саме через недосконале та недостатнє врегулювання економічних фінансових, інвестиційних, соціальних відносин. В сучасних умовах фінансово-інвестиційна політика вважається головним необхідним інструментом, який допоможе подолати розлад в економічних процесах підприємств та країни вцілому.

Найгостріша проблема на сьогоднішній день стосується інвестиційної політики підприємства. Через нехватку грошових коштів підприємство невзможі виробляти продукцію, яка буде займати на ринку передові позиції, тим самим зменшується дохід підприємства, а через це і скорочуються робочі місця. Ці проблеми сьогодні підштовхують нас до розуміння значущості ефективної фінансово-інвестиційної політики на підприємстві.

Ефективність інвестиційної діяльності організації залежить, перш за все, від фінансових показників підприємства. На основі даних показників виробляється стратегія і тактика розвитку інвестиційної діяльності організації, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їхнім виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності інвестиційної діяльності, оцінюються результати фінансово - інвестиційної діяльності підприємства.

Вивченню фінансово-інвестиційної політики на підприємстві приділили увагу такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Т.В.Момот [28], І.О. Бланк [10], Р.Б. Тян [19], Васильєва Т.А. [29], В.В. Ковальов [22], В.Г.Федоренко[26], та інші.

Мета роботи — на основі дослідження теоретичного підґрунтя формування та ефективної реалізації фінансово-інвестиційної політики підприємства сформувані пропозиції щодо покращення поточного стану та перспектив діючого промислового підприємства.

Предмет дослідження – процеси управління фінансовою діяльністю в контексті перспектив інвестиційного розвитку на ПраТ «Свеський насосний завод».

Об'єктом дослідження є фінансові відносини, що виникають в процесі формування, імплементації та оцінки ефективності фінансово-інвестиційної політики підприємства.

Для досягнення мети роботи ми поставили перед собою такі завдання:

- 1) проаналізувати підходи до трактування поняття фінансової політики на різних рівнях управління;
- 2) вивчити теоретичні та методичні аспекти формування та реалізації інвестиційної політики підприємства;
- 3) провести аналіз ділової активності підприємства;
- 4) запропонувати шляхи вдосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.

Методи, які використовуються в процесі дослідження та обробки матеріалів: класифікація, графічна візуалізація, математичні та статистичні методи, порівняння, групування.

Структура роботи. Основна частина бакалаврської роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянута теоретична база інвестиційної політики на макро та мікро рівнях, підходи до визначення понять: «державна інвестиційна політика», «інвестиційна політика підприємства», «фінансова політика», «державна інвестиційна політика», «інвестиційна стратегія підприємства».

У другому розділі проведено діагностику фінансового аналізу на ПраТ «Свеський насосний завод» та проаналізовано ділову активність підприємства та інвестиційну привабливість.

У третьому розділі узагальнено загальновідомі та запропоновано власні напрями підвищення ефективності інвестиційної політики підприємства.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО - ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Складові фінансової політики на макро і мікро рівнях

Кризові явища в економіці країни упродовж 2014-2020 рр. мають тенденції до зростання. Головним фактором є внутрішнє та зовнішнє втручання, а саме через недосконале та недостатнє врегулювання фінансових відносин. В сучасних умовах фінансова політика вважається головним необхідним інструментом, який допоможе подолати розлад в економічних процесах країни та підприємств вцілому.

Визначення «фінансова політика» має дві складові «фінанси» та «політика». Щоб досконало зрозуміти сутність визначення «фінансова політика», нам необхідно дослідити головні його компоненти.

Дослідивши поняття «політика» показало, що вона напряду пов'язана з відносинами на рівні країни, між країнами та врегулювання відносин в суспільстві, забезпечивши їх інтереси. Наприклад, у енциклопедичному словнику з державного управління наведено таке визначення: політка (від грец. Πολιτική) — планомірна діяльність у сфері взаємовідносин між різними соціальними спільнотами, державами і націями, яка стосується змагань за утримання державної влади як інструменту управління і еволюції цих взаємовідносин [36].

У англійській літературі існують такі терміни «політика», як 1) “polity 2) “politics”, 3) “policy”. Термін “policy” використовується для визначення терміну «фінансова політика» і характеризується, як діяльність держави.

Якщо брати до уваги сучасний стан, то політику необхідно розглядати як такий феномен суспільного життя, що пронизує всі його форми та охоплює всі варіанти соціальної активності людей, всі види діяльності з їх організації та керування в межах суспільного відтворення, правомірно виділяти окремий вид політики – фінансову політику, – для означення процесу організації та керування фінансовими відносинами в суспільстві.

Фінансова політика - сукупність державних заходів, спрямованих на мобілізацію фінансових ресурсів, їх розподіл і використання для виконання державою її функцій [15].

Поняття фінансової політики можна розглядати на двох рівнях:

- 1) на макрорівні;
- 2) на мікрорівні.

У зв'язку з цим виділяються фінансова політика держави і фінансова політика підприємства.

Фінансові відносини між підприємствами і державою слід виділяти в особливу категорію, тому що вони безпосередньо впливають на організацію і вибір форм фінансової діяльності підприємств.

Фінансові відносини між державою і підприємствами різні на різних етапах соціально-економічного розвитку суспільства, тобто залежать від рівня розвитку продуктивних сил, політичної обстановки, соціальної політики та ін. Це знаходить своє відображення у фінансовій політиці.

Розглянемо фінансову політику на макрорівні. Фінансову політику на макрорівні можна розглядати, як сукупність державних заходів щодо використання фінансових відносин для виконання державою своїх функцій.

Напрямки фінансової політики розглянуті на рисунку 1.1

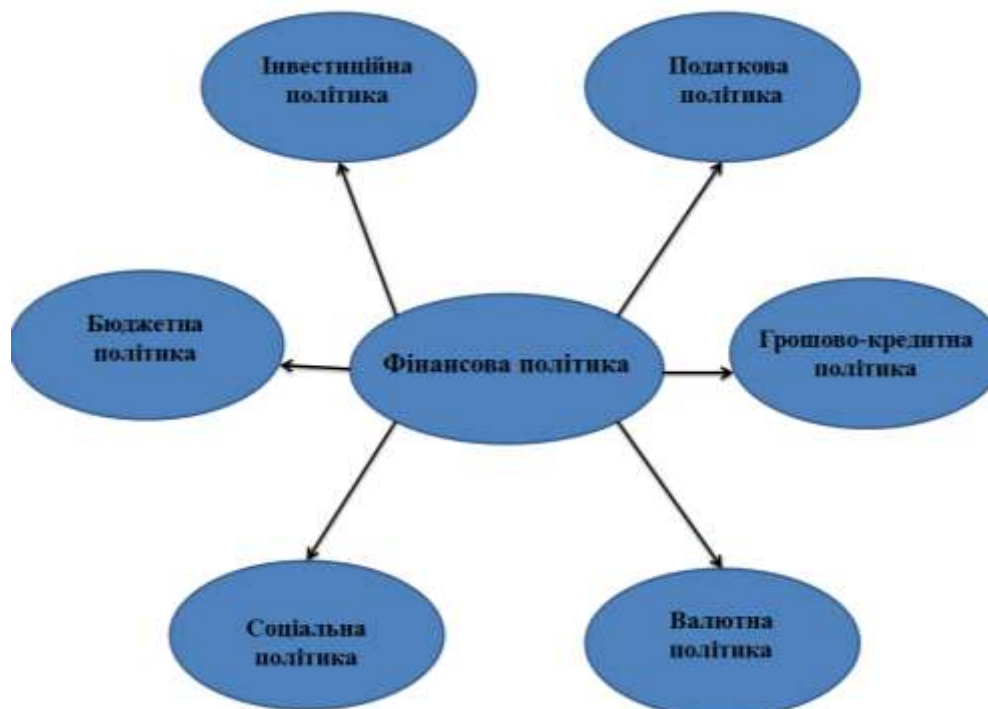

Рисунок 1.1 — Напрямки фінансової політики.

Сформовано на основі [14, с.48, 31]

При відтворенні фінансової політики необхідно враховувати історичні умови. Вона повинна враховувати специфіку етапу розвитку економіки, особливості міжнародної обстановки, реальні економічні і фінансові можливості держави. Фінансова політика також залежить від державного устрою, промислового розвитку країни, стійкості політичної системи.

Напрямок фінансової політики, який необхідно розглянути в цій роботі — це інвестиційна політика. Сучасний процес зростання економіки беззаперечно стосується інвестиційних процесів, які являються фактором об'єднання економіки і світового господарства за допомогою поліпшення основних фондів, передавання методик, інноваційних технологій та адміністративного досвіду [7].

Що стосується поняття «інвестиційна політика», опорного, врегульованого законодавством України визначення не існує. Через це складно зробити тлумачення цього терміну. Для вивчення різних позицій стосовно поняття «державна інвестиційна політика» дослідимо ланцюг визначень, які писали в своїх працях науковці:

Рисунок 1.2 — Державна інвестиційна політика.

Складено на основі — [5,27, 17, с. 3-4.]

В результаті дослідженої наукової літератури опишемо основні висновки, яких дістаємо за питаннями, принциповими для нашого подальшого дослідження. По-перше, певні автори у своїх визначеннях роблять акцент на те, що інвестиційна політика – це складова фінансової політики, на нашу думку ця позиція є доречною, так як для визначення інвестиційної політики, в першу чергу, необхідно розглянути фінансові показники. По-друге, «інвестиційна політика» діє на мікро -та на макрорівнях [47].

Інвестиції на макрорівні – інвестиції на рівні всієї країни, в основі яких лежать розширення виробництва, впровадження різних інноваційних технологій на підприємстві, додаткові робочі місця, збільшення капітальних інвестицій. Все це лежить в основі заходів покращення економічних процесів в Україні [8].

Для макроекономічного аналізу інвестиційної діяльності скористаємося конкретизацією джерел, прийнятих Державною службою статистики України [35].

Таблиця 1.1 – Джерела фінансування капітальних інвестицій в Україні у 2010 – 2019 рр. у фактичних цінах (млн. грн.)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Усього	180575,5	241286,0	273256,0	249873,4	219419,9	273116,4	359216,1	448461,5	578726,4	584448,6
у т.ч. за рахунок										
коштів державного бюджету	10223,3	17376,7	16288,3	6174,9	2738,7	6919,5	9264,1	15295,2	22814,1	29536,7
коштів місцевих бюджетів	5730,8	7746,9	8555,7	6796,8	5918,2	14260,0	26817,1	41565,5	50355,5	56047,5
власних коштів підприємств та організацій	111371,0	147569,6	171176,6	165786,7	154629,5	184351,3	248769,4	310061,7	409585,5	397771,5
кредитів банків та інших позик	22888,1	36651,9	39724,7	34734,7	21739,3	20740,1	27106,0	29588,9	44825,4	40983,1
коштів іноземних інвесторів	3723,9	5038,9	4904,3	4271,3	5639,8	8185,4	9831,4	6206,4	1795,5	3541,4
коштів населення на будівництво житла	18885,9	17589,2	22575,5	24072,3	22064,2	31985,4	29932,6	32802,5	34645,7	32666,4
інших джерел фінансування	7752,5	9312,8	10030,9	8036,7	6690,2	6674,7	7495,5	12941,3	14704,7	23902,0

Складено на основі [35]

Під час дослідження було виявлено і графічно зображено найбільш важливі аспекти, які можна прослідкувати на рисунках 1.3 – 1.5

Рисунок 1.3 — Усього капітальних інвестицій в Україні
Складено на основі [35]

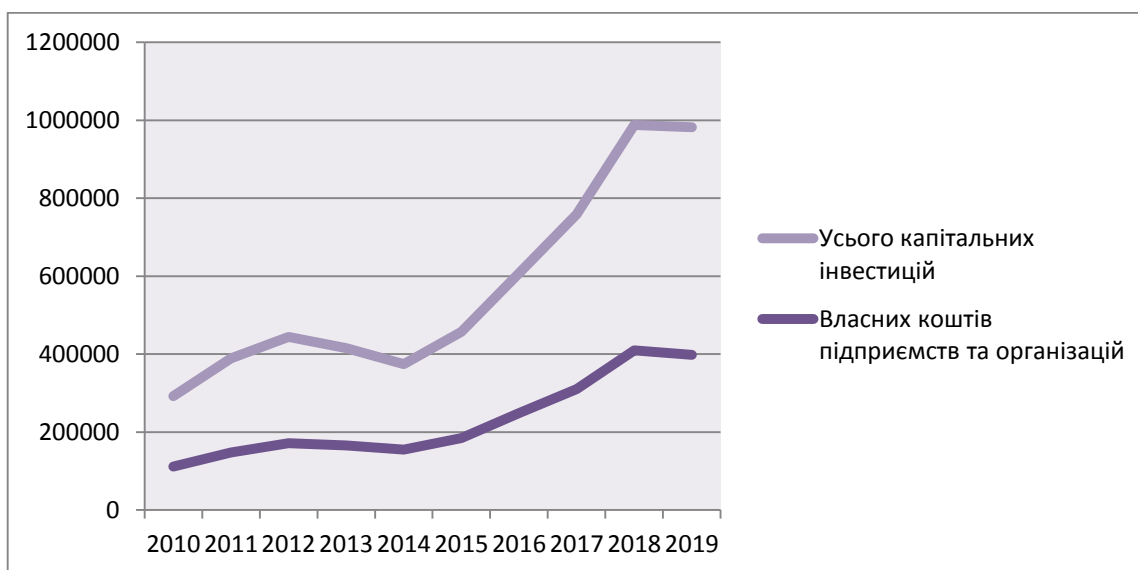

Рисунок 1.4 — Пропорція обсягу усіх капітальних інвестицій до власних коштів підприємств за період 2010-2019 рр.

Складено на основі [35]

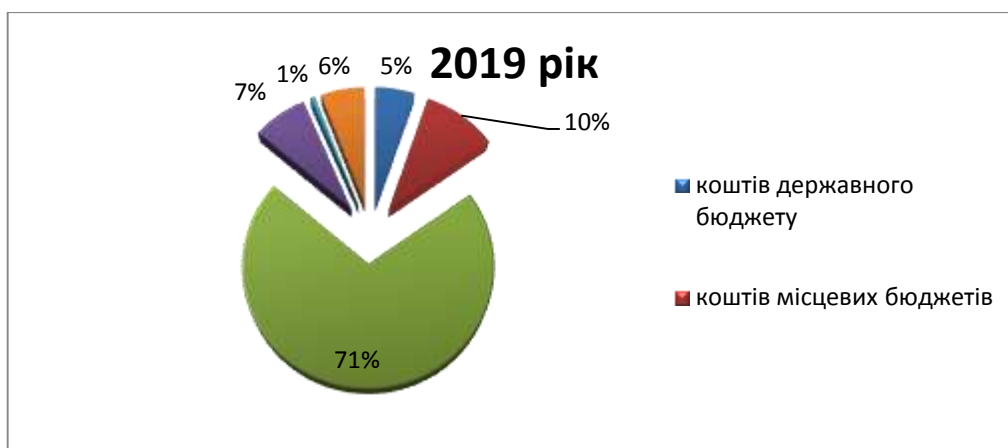

Рисунок 1.5 — Структура джерел фінансування капітальних інвестицій у 2019р.

Складено на основі [35]

Як бачимо з рисунка 1.5 капітальні інвестиції мають стійку тенденцію до зростання починаючи з 2014 року, що оцінюється позитивно. Але, на жаль, структуру джерел фінансування капітальних інвестицій визнати задовільною ми не можемо, оскільки в межах обраного горизонту аналізу 60-70% від загального обсягу фінансується за рахунок власних коштів підприємств. Звертає на себе увагу факт, що динаміка капітальних інвестицій та залучених до їх фінансування власних коштів підприємств майже тотожні, навіть лінія їх тренду має близький кут нахилу.

Щодо інших джерел фінансування інвестиційної діяльності – вони залучені недостатньо; кошти державного та місцевого бюджетів складають близька 5% та 10% відповідно, що характеризує пасивність держави щодо безпосередньої участі в інвестиційній діяльності.

1.2 Теоритичні підходи до визначення фінансово-інвестиційної політики підприємства

Фінансова політика підприємства - це основа процесу управління фінансами підприємства, якою передбачено сукупність заходів по організації і використання фінансів для здійснення своїх завдань, функцій та дій в процесі вдосконалення, що стосується сфер, засобів і форм його діяльності, системи взаємин усередині організації, а також позицій організації у зовнішньому середовищі.

У складі фінансової політики можна виділити:

- 1) функціональне забезпечення політики;
- 2) об'єкт, на який спрямована політика управління;
- 3) інструменти, використані в процесі реалізації політики.

За функціональним забезпеченням фінансової політики можна виділити наступні *функції*, на виконання яких спрямована сама політика:

- 1) прогнозування фінансового стану та фінансових результатів підприємства;
- 2) діагностика фінансового стану, фінансових результатів і виявлення причин відхилень поточного стану від запланованого;
- 3) прийняття рішення щодо вибору фінансової стратегії, інструментів, механізмів коригування фінансового стану.

«Можна виділити певні *об'єкти* фінансової політики: фінансові результати, стан, активи підприємства та його зобов'язання, податки, інвестиції, витрати і т.п.» [10].

Як *інструменти* реалізації фінансової політики можна виділити фінансові, кредитні, інвестиційні інструменти, інструмент бюджетування.

У літературі з фінансового менеджменту [27] розглядаються різні види фінансової політики промислового підприємства, основні з них представлені на рисунку 1.7.

Розглядаючи фінансову політику на підприємстві, то вона є внутрішня та зовнішня. Внутрішня фінансова політика має певний орієнтир на фінансові відносини, які існують всередині підприємства; зовнішня політика на підприємстві орієнтується на зовнішнє середовище: фінансові ринки, кредитні стосунки, на відносини із зовнішніми фізичними та юридичними контрагентами.

Рішення, що визначають фінансову політику, підрозділяються на довгострокові і короткострокові. Фінансові рішення, метою яких є досягнення конкретних результатів за період більше 12 міс., називають довгостроковими. Короткострокові на період не більше 12 міс. або період тривалості операційного циклу, якщо він перевищує 12 міс., і націлені на прийняття поточних рішень і управління в режимі реального часу.

Відповідно, розрізняють довгострокову та короткострокову фінансову політику. Короткострокові фінансові повинні тісно сплітатися з довгостроковою метою і бути підпорою для їх досягненню [15].

Рисунок 1.7 — Види фінансової політики підприємства
Сформовано на основі [15,16]

Для нашої теми буде актуально розглянути складову довгострокової фінансової політики на підприємстві – інвестиційну політику.

Для вивчення різних позицій стосовно поняття «інвестиційна політика підприємства» дослідимо рад визначень на рисунку 1.8.

Розглянувши малюнок, можна скласти своє визначення: інвестиційна політика підприємства - це частина фінансової стратегії підприємства, яка полягає у виборі і реалізації найбільш вигідних шляхів розширення та поновлення активів для забезпечення його економічного розвитку.

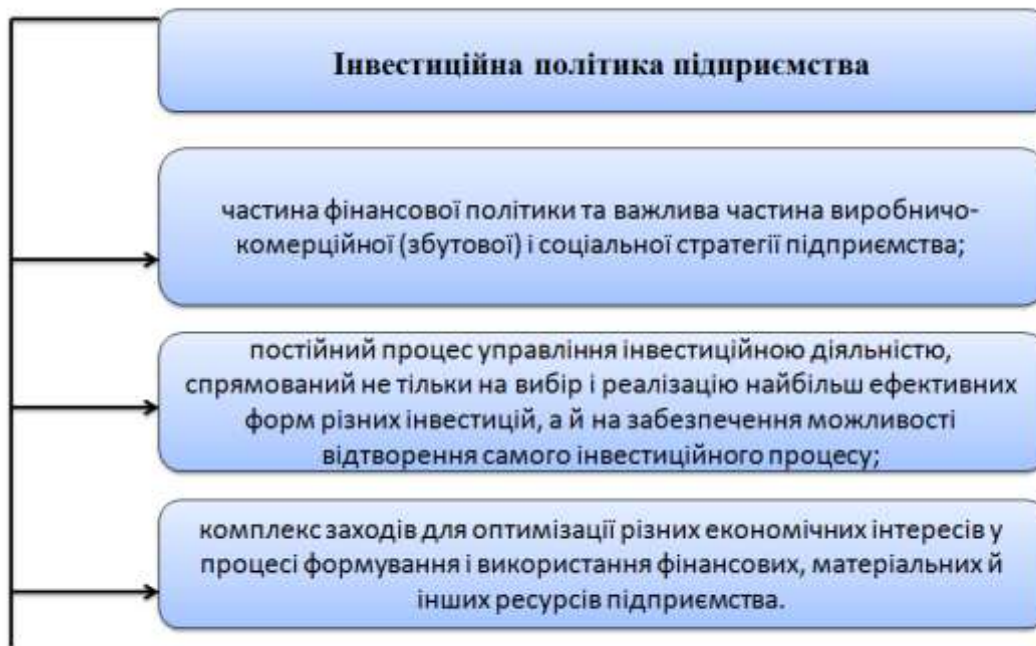

Рисунок 1.8 — Поняття інвестиційної політики підприємства
Сформовано самостійно на основі [23, 24]

Інвестиційну політику підприємства класифікують в залежності від її спрямованості. З цієї точки зору, виділяють інвестиційну політику, спрямовану на:

- 1) підвищення ефективності;
- 2) модернізацію технологічного обладнання, технологічних процесів;
- 3) створення нових підприємств;
- 4) розробку нових технологій, що допоможуть вийти на нові ринки збуту.

Для результативного проведення інвестиційної політики відокремлюють основні елементи інвестиційної політики підприємства, як:

- 1) визначення стратегічної мети підприємства;
- 2) прогноз кон'юнктури ринку та визначення пріоритетів інвестицій;
- 3) аналіз фінансових результатів і інвестиційної діяльності підприємства;
- 4) планування інвестиційної діяльності;
- 5) вибір між інвестиційними програмами;
- 6) забезпечення ресурсами інвестиційної діяльності [51].

1.3 Оцінка співвідношення фінансово-інвестиційної політики зі стратегією на підприємстві

В багатьох наукових працях інвестиційну політику прирівнюють до інвестиційної стратегії, вважають їх тотожним поняттям, але на сьогоднішній день відсутня єдина думка з приводу визначення інвестиційної політики та інвестиційної стратегії підприємства. Деякі фахівці вважають, що на практиці інвестиційна політика означає формування комплексу проектів, що підлягають одночасної (або майже одночасної) реалізації на даному часовому відрізку, але інші стверджують, що вихідною передумовою формування інвестиційної політики є загальна стратегія фінансового менеджменту підприємства, і по відношенню до неї інвестиційна політика носить підлеглий характер і повинна узгоджуватися з нею по цілям і етапам практичної реалізації. У першому твердженні відбувається деяка підміна понять, а саме, визначаючи інвестиційну політику, автори реально міркують про портфелі інвестиційних проектів (інвестиційні портфелі). Друге твердження демонструє більшу логічність.

Виходячи з цього, пропонуємо розглянути співвідношення інвестиційної політики та інвестиційної стратегії на рисунку 1.9

Розглянувши рисунок 1.9 можна сказати, що інвестиційна політика та інвестиційна стратегія мають прямий зв'язок, так як розробка стратегічних цілей і завдань є важливим компонентом для інвестиційної політики підприємства. Але на наш погляд, буде правильніше стикувати напрямки інвестиційної політики з напрямками фінансової політики підприємства. Дивлячись з того боку, що визначення «політика» означає становлення цілей, за допомогою яких підприємство буде ефективним, інвестиційна політика представлена, як система довгострокових цілей підприємства, що визначаються загальними завданнями її розвитку та відповідними намірами у фінансовій політиці підприємства.

Отже, опис фінансово-інвестиційних стратегій мусить базуватися, з одного боку, на основних напрямках підприємницької активності підприємства і портфелів інвестиційних проектів, а з іншого - на аналізі фінансової діяльності підприємства та на потужності застосування фінансових ресурсів.

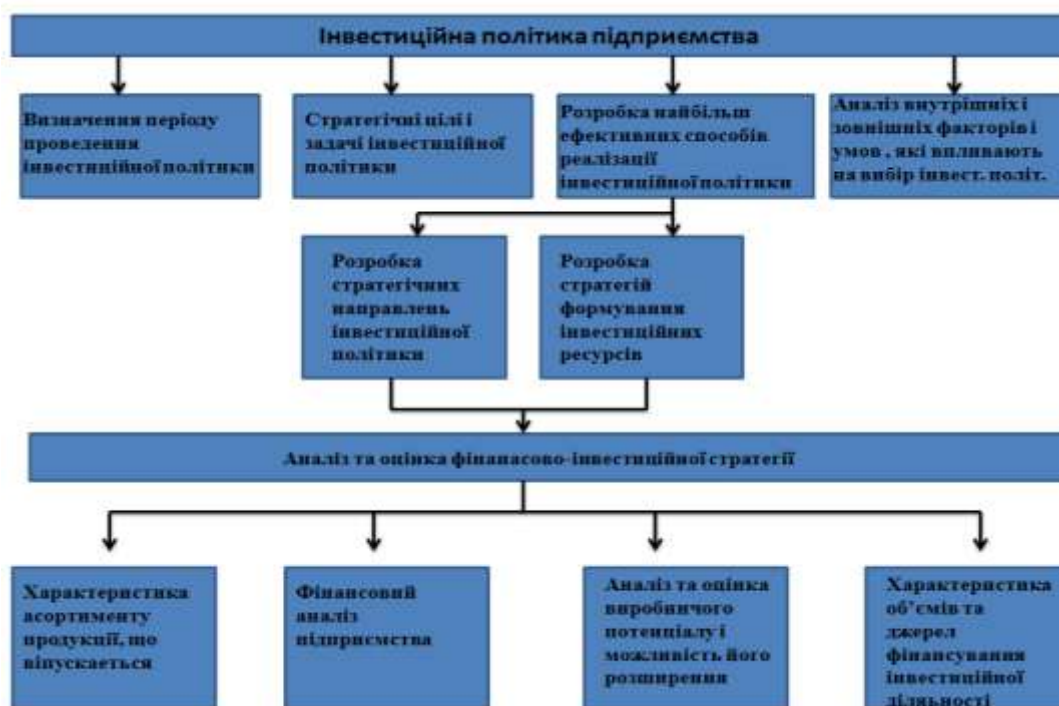

Рисунок 1.9 — Співвідношення інвестиційної політики та інвестиційної стратегії

Складено на основі [6, 18]

2 ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРАТ "СВЕСЬКИЙ НАСОСНИЙ ЗАВОД»

2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПраТ «Свеський насосний завод».

Розглянувши структуру інвестиційної політики, інвестиційну політику на рівні держави та зарубіжний досвід, можна сказати, що інвестиційна політика підприємства (і взагалі цілої країни) залежить від фінансової її складової. Тож, для проведення інвестиційного аналізу на підприємстві ПраТ «Свеський насосний завод» необхідно дослідити початок її зародження і процвітання, а це і є фінансовий аналіз підприємства.

Дата відкриття ПраТ «Свеський насосний завод» рахується з 1870 року. Завод вже немало років виробляє високоякісну продукцію. Крім того, завод є традиційним і в багатьох випадках єдиним виробником більше 200 найменувань насосного обладнання.

Вікова традиція заводу перетворилася сьогодні у власну школу, стиль виробництва насосів. Потужне виробництво в супроводі високоінтелектуальних можливостей і наукових потенціалів помножене на ефективний і гнучкий менеджмент робить продукцію заводу наукомісткою і конкурентоспроможною на багатьох ринках. Підтвердженням цьому є бездоганність служби насосів як на атомних електростанціях, так і на сучасних атомних підводних човнах.

Насоси працюють на підприємствах теплової і атомної енергетики, металургійної, харчової, хімічної, нафтопереробної та нафтовидобувної промисловості, в зрошенні, водопостачанні, меліорації, в системах водовідливу вугільних шахт і метрополітенів, на малих котельнях, в комунальних господарствах, на присадибних ділянках, в системах шлюзового господарства, на ГРЕС і т. д. [34].

Завод має в своєму розпорядженні потужні конструкторські бюро і, разом з постійною продукцією, виготовляє на замовлення конструкції та різні моделі насосів, насосних агрегатів, а також має технологічні можливості з виробництва литих заготовок з сірого чавуну і сплавів на мідній основі, виробів з гуми і пластмас, міхообробці і покриттю деталей.

Адміністрація заводу приділяє постійну увагу розвитку виробництва і вдосконалення продукції, що випускається, а саме:

- 1) вдосконалення конструкцій, підвищення надійності та конкурентоспроможності серійного виробництва;
- 2) освоєння нових типорозмірів і розширенню номенклатури насосного обладнання з метою більш повного задоволення запитів споживачів;
- 3) освоєння нових видів продукції, яка має або може мати попит в нових або модернізованих технологічних процесах в різних галузях промисловості.

Споживачами є державні, комерційні та муніципальні, насамперед підприємства України, Середньої Азії, Прибалтики, Росії, Кавказу, Казахстану, та країн далекого зарубіжжя.

Насоси вже не один рік рекомендують себе з найкращого боку. На всю продукцію, що поставляється, поширюються гарантії заводу-виготовлювача, здійснюються монтажні та налагоджувальні роботи фахівцями підприємства.

Оцінка фінансового стану підприємства – базовий компонент фінансово-інвестиційної стратегії підприємства, що формує підґрунтя для її раціонального формування та ефективної імплементації, тож проаналізуємо основні фінансові показники діяльності підприємства.

Таблиця 2.1 — Основні фінансові показники діяльності підприємства за період 2017-2019 рр.

Показник	Рік			Абсолютне відхилення 2017 р. до 2019 р.	Відносне відхилення 2017р. до 2019 р., %
	2017	2018	2019		
Дохід від реалізації продукції, тис. грн.	49858	41842	52325	2467	4,95
Валовий прибуток, тис. грн.	16677	16492	18099	1422	8,53
Чистий прибуток, тис. грн.	4028	3562	4122	94	2,33
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн	52421	50230,5	48060,5	-4360,5	-8,32
Середньооблікова чисельність працюючих, чол.	627	564	295	-28,00	-8,67
Власні оборотні кошти, тис. грн.	2871	8678	14898	12027	418,9
Фондовіддача	0,95	0,83	1,08	0,13	13,68
Коефіцієнт рентабельності необоротних активів	1,84	1,98	1,96	0,12	6,52

Продовжено таблицю 2.1

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	1,84	1,78	1,57	-0,27	-14,67
Коефіцієнт рентабельності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги	5,99	5,68	5,22	-0,77	-12,85
Коефіцієнт зносу виробничих фондів на кінець звітного періоду	0,93	1,02	1,09	0,16	17,20
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,08	0,41	0,39	1950
Коефіцієнт покриття	10,64	6,20	5,63	-5,01	-47,09
Операційний цикл	30,17	535,19	411,93	-6,31	-20,91
Фінансовий цикл	373,53	512,54	400,97	27,44	7,35
Коефіцієнт автономії	0,56	0,58	0,66	0,1	17,86
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75	0,86	0,94	0,19	25,33
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,06	0,17	0,31	0,25	416,6

Розраховано на основі додатку 1

Проаналізувавши показники, що наведено в таблиці 2.1 можемо зробити певні висновки стосовно діяльності ПрАТ «Свеського насосного заводу» за період 2017-2019рр.

Дохід за період з 2017-2019 рр. збільшився на 2467 тис., що в процентному співвідношенні складає 4,95 %. Ця тенденція є позитивною і основними причинами зростання доходу є збільшення виручки від реалізації доходу, вихід на нові, більш кращі ринки збуту.

Валовий і чистий прибутки в 2019 році також зросли в порівнянні з 2017 роком. Валовий - на 8,53 %, а чистий - на 2,33%. Це свідчить про те, що відбулося зменшення суми витрат підприємства.

Власні оборотні кошти підприємства зросли за два роки (2017-2019) на 12027 грн, тис грн 418,9 %, але, незважаючи на це, середньорічна вартість основних фондів зменшилася (-4360,5; -8,32 %), так як і середньооблікова чисельність працюючих(-28,00 -8,67 %). Звільнення працівників було через нестачу робочих місць.

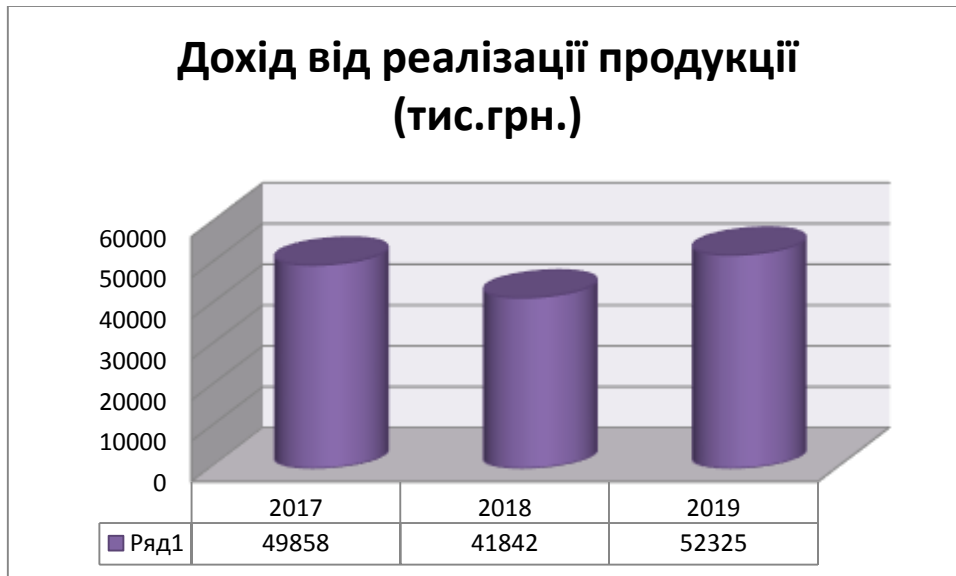

Рисунок 2.1 — Дохід від реалізації продукції за 2017-2019 рр.

В 2019 році відбувається зменшення основних засобів, що в довгостроковій перспективі – це погана тенденція. Фондовіддача збільшилася на 13,68 %.

Позитивним результатом є те, що рентабельність необоротних активів ненабагато, але збільшилась на 6,52 %, що не можна сказати про рентабельності власного капіталу та рентабельність дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги. Тут підприємство пішло в мінус на 14,67 % і 12,85 %. Це свідчить про те, що прибутковість підприємства пішла на спад.

Коефіцієнт зносу виробничих фондів на кінець звітного періоду збільшився на 17,20 % і це негативно впливає на підприємство.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився на 0,39, в порівнянні з 2017 роком. Цей показник свідчить про те, що підприємство готове ліквідувати короткострокову заборгованість.

Коефіцієнт покриття та операційний цикл в 2019 році зменшилися. Для коефіцієнта покриття -47,09 це негативний показник, так як завод не в змозі покрити і розрахуватися зі своїми рахунками. Для операційного циклу показник - 20,91% (6 днів) и несе позитивний характер, тому що оборот котів підприємства стає швидшим і дохід збільшується.

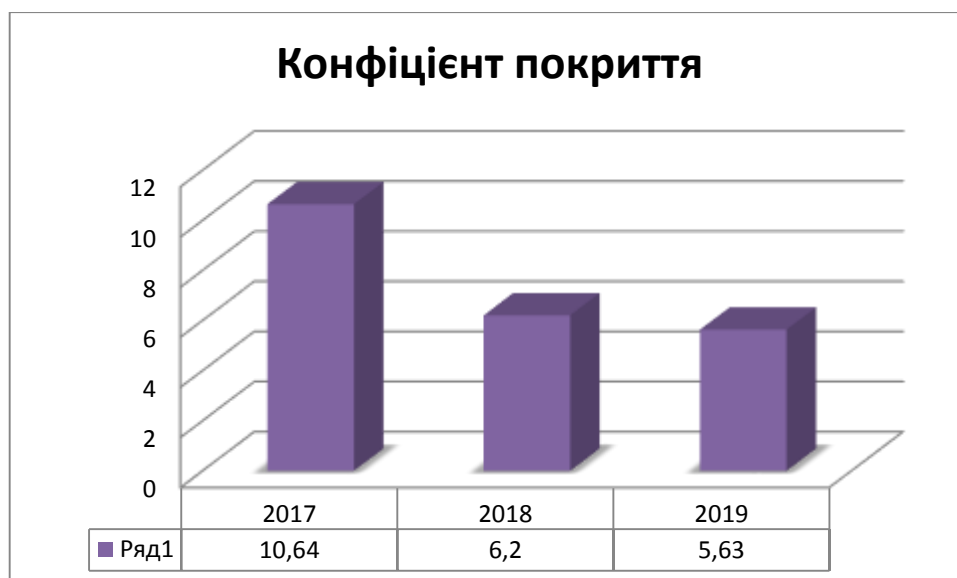

Рисунок 2.2 — Коефіцієнт покриття за 2017-2019 рр.

Коефіцієнт автономії демонструє частину власного капіталу у загальній частці майна підприємства і допомагає оцінити ступінь незалежності і самостійності у прийнятті рішень щодо управління заводом. Значення коефіцієнта автономії в 2019 році збільшилось на 17,86 % і становить 0,66. Це означає, що підприємство самостійно може приймати рішення щодо управління і не залежати від різних зовнішніх факторів.

Рисунок 2.3 — Коефіцієнт автономії за 2017-2019 рр.

Значення фінансової стійкості та забезпечення власними коштами для Свеського насосного заводу залишається в нормі і з 2017 по 2019 рр. збільшується на декілька позицій. Можемо зробити висновок, що підприємство перебуває у стійкій позиції щодо фінансової стійкості і в змозі забезпечити себе коштами, щоб підприємство процвітало і розвивалося.

Отже, проаналізувавши фінансово-господарський стан ПрАТ «Свеського насосного заводу» можемо зробити висновки, що підприємство знаходиться в гарному стані і має більшість позитивних показників. Негативні фактори, які були виявлені, підприємство в змозі виправити найближчим часом і піднятися ще на декілька сходинок на ринку праці, тому що воно має всі можливості для відновлення деяких показників.

2.2 Оцінка ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства

Багато підприємств України в наш час вийшли на нову сходинку. Ніхто не міг представити, що ми будемо випускати продукція, яка буде займати перші позиції в Європі та в цілому світі. Тому, звичайно, потрібно ретельно слідкувати за фінансовим станом підприємства, щоб в майбутньому підприємство не було в мінусі.

Показники оцінки фінансового та інвестиційного стану підприємства мають бути такими, щоб партнери, які купують продукцію цього підприємства розуміли, що воно є надійним і стійким і в майбутньому продовжили партнерство.

Аналіз фінансового та інвестиційного стану підприємства дозволяє відповісти на питання: чи коректно підприємство управляє власними коштами протягом певного періоду. Важливо, щоб фінансовий стан підприємства відповідав вимогам ринку і потребам для зростання підприємства, адже невивантажена фінансова стійкість зможе стати причиною неплатоспроможності і відсутності у нього засобів для розвитку підприємства, а надмірна – перешкоджати розвитку, обтяжуючи витрати підприємства зайвими запасами та резервами [27].

Оцінка фінансового стану за даними фінансової звітності є важливою і головною вимогою оцінки якості господарської діяльності на підприємстві. Аналітичні дослідження фінансової звітності підприємства надають можливість оцінити його інвестиційний, майновий стан і ліквідність, рівень фінансової стійкості й рентабельності підприємства.

Для оцінки ділової активності та інвестиційної привабливості на Свеському насосному заводі (за основу взято фінансову звітність за 2017-2019 роки) необхідно розрахувати та зробити аналіз деяких показників. Розрахунок наведено в таблиці 2.2.

Перший показник - це є показник зносу основних засобів. В 2019 році він зріс на 8,16 % в порівнянні з 2017 роком. Цей показник є негативним, тому що поступово підприємство втрачає свої основні фонди споживчої вартості у процесі їх виробничого використання, знижується цінність виробничих фондів, що на пряму пов'язано з втратою раціонального використання застарілих основних фондів через появу більш модерністичних і коректніших.

Коефіцієнт оновлення основних засобів також зменшився на 109,09 %. Це свідчить, що вже потрібно обмінювати застарілу техніку на нову й шукати засоби для покращення матеріального стану підприємства. Якщо подивитися на показники, то вже через декілька років цей показник стане набагато кращим.

Коефіцієнт вибуття основних засобів підприємства повинен бути менше, ніж коефіцієнт оновлення основних засобів, але в нашому випадку цей коефіцієнт набагато більший, ніж потрібно бути. Відхилення в 2019 році -220,48 % порівняно з 2017 роком.

Проаналізувавши ліквідність підприємства, його здатність швидко продати активи й отримати кошти для сплати своїх зобов'язань, можемо зазначити, що коефіцієнт покриття відповідає нормам, але в 2019 році він збільшився майже в два рази (47 %) в порівнянні з 2017 роком. Але якщо брати коефіцієнт швидкої ліквідності і абсолютної ліквідності, то ці показники не відповідають нормам і це може призвести до того, що підприємство не зможе вчасно погасити свої кредити і боргові зобов'язання, що призведе до негативних наслідків в роботі підприємства. На щастя, абсолютна ліквідність в 2019 році набагато виросла, на 1950 %, тож, ми можемо сподіватися, що в найближчі роки ліквідність досягне норм. Чистий оборотний капітал на підприємстві бажає бути кращим, абсолютне відхилення в порівнянні з 2017 роком складає 1766,20. Це несприятливий

показник, який забороняє підприємству сповна подолати всі своїми зобов'язання [21, ст.186].

Гарні показники нам показує фінансова стійкість ПрАТ «Свеський нососний завод». У підприємства гарантована рівновага між власними та залученими засобами, мінімальна залежність від зовнішніх факторів, наявність такої величини прибутку, який би дозволив підприємству самостійно фінансуватися.

Таблиця 2.2 — Показники ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства ПрАТ «Свеський насосний завод»

Показник	Рік			Нормативне значення	Абсолютне відхилення 2019 р. до 2017 р.	Відносне відхилення 2019 р. до 2017 р., %
	2017	2018	2019			
Аналіз майнового стану підприємства						
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,49	0,51	0,53	зменшення	0,04	8,16
Коефіцієнт оновлення основних засобів	-0,11	0,02	1,21	збільшення	1,32	-109,09
Коефіцієнт вибуття основних засобів	-6,64	1,57	8	повинен бути менше ніж коефіцієнт оновлення основних засобів	14,64	-220,48
Аналіз ліквідності підприємства						
Коефіцієнт покриття	10,64	6,20	5,63	>1	-5,01	-47,09
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,17	0,13	0,16	0,6-0,8	-0,02	-9,84
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,08	0,41	>0,25 збільшення	-0,39	1950
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	-2587,80	-5267,00	-4354,00	>0 збільшення	-1766,20	68,25
Аналіз фінансової стійкості підприємства						
Коефіцієнт автономії	0,25	0,30	0,34	>0,5	0,08	32,48

Продовження таблиці 2.2

Коефіцієнт фінансування	2,94	2,31	1,97	<1 зменшення	-0,97	-32,85
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75	0,86	0,94	>1 збільшення	0,19	25,33
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-0,49	-1,05	-0,78	>0,1	-0,29	59,11
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,67	-1,17	-0,87	>0 збільшення	-0,20	29,60
Коефіцієнт поточних забор'язань	1	1	1	>0,5-0,6	-	-
Коефіцієнт довгострокових забор'язань	0	0	0	<0,2	-	-

Аналіз рентабельності підприємства						
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	1,84	1,78	1,57	>0	-0,27	-14,67
Коефіцієнт рентабельності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги	5,99	5,68	5,22	>0	-0,77	-12,85
Коефіцієнт рентабельності необоротних активів	1,84	1,98	1,96	>0	0,12	6,52

Розраховано на основі додатку 1

Найбільш повно фінансову стійкість відображає показник автономії, тобто, показник незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Чим вище значення цього показника, тим вищий рейтинг підприємства серед кредиторів [20].

Коефіцієнт автономії підприємства з 2017 році залишається майже на одному рівні і має позитивні показники. Абсолютне відхилення в 2019 році лише 0,1.

На жаль, сам коефіцієнт фінансової стійкості трішки не дотягує до норми, але за рік цей показник буде вище норми, тому що позитивна тенденція триває з 2017 року. Якщо в 2017 році було 0,75, то в 2019 р. стало 0,94, а це на 25,33 % вище. Не дивлячись на це, гарну тенденцію ми можемо спостерігати в коефіцієнті забезпеченості власними оборотними засобами, показник за два роки зріс на 416,6%. ПрАТ «Свеський насосний завод» може сам забезпечувати себе оборотними коштами, не позичати коштів на реалізацію промисловості.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу підприємства має позитивне значення і свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних. В 2019 році на підприємстві цей показник зріс на 120% в порівнянні з 2017 році.

Коефіцієнт поточних зобов'язань на ПраТ «Свеський насосний завод» демонструє гарну тенденцію. За всі 3(2017-2019 рр.) роки цей показник становить 1, при нормі $>0,5-0,6$. Це говорить про те, що підприємство може не залежати від поточних зобов'язань в загальній сумі позикового капіталу.

Розглянувши коефіцієнт довгострокових зобов'язань, ми з'ясували, що простежується позитивний результат. Підприємство не має частки довгострокових зобов'язань у загальній сумі [21,ст.186].

Позитивним результатом є те, що рентабельність необоротних активів не набагато, але збільшилась на 6,52 %, що не можна сказати про рентабельність власного капіталу та рентабельність дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги. Тут підприємство пішло в мінус на 14,67 % і 12,85 %. Це свідчить про те, що прибутковість підприємства пішла на спад.

Після проведеного аналізу можемо спостерігати нестабільну ситуацію ПраТ " Свеського насосного заводу" за 2017-2019 роки. Найбільше бентежать показники оновлення основних засобів, покриття, фінансування та рентабельність власного капіталу і дебіторська заборгованість за продукцію товари і послуги. Якщо коефіцієнт оновлення основних засобів буде рухатися в

такому ж темпі зростання, то в найближчий час підприємство зможе швидше і якісніше виготовляти продукцію та продавати її за більші гроші. Саме завдяки цьому коефіцієнт покриття і фінансування підприємства зможуть збільшитися, щоб в майбутньому процвітати. Що стосується рентабельності, то цей показник характеризує прибутковість підприємства відносно до всіх ресурсів, які є в розпорядженні підприємства. На жаль, більшість факторів впливає на цей показник і потрібно в цілому підприємству робити кращі показники.

3 ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ "СВЕСЬКИЙ НАСОСНИЙ ЗАВОД" ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

3.1 Інвестиційний розвиток як напрямок подолання кризи на підприємстві

Коротков Е.М., Кован С.Є., Мокрова Л.П. вважають, що криза на підприємстві це - збільшення суперечностей в економічній, фінансовій та соціальній системах (на підприємстві), що загрожує її життєстійкості в навколишньому середовищу, наводять наступний алгоритм прийняття рішення про інвестування на кризовому підприємстві:

- 1) оцінка фінансового стану підприємства;
- 2) оцінка ймовірності участі підприємства в інвестиційній діяльності;
- 3) обґрунтування розміру інвестицій і вибір джерел фінансування;
- 4) оцінка майбутніх грошових потоків від реалізації інвестиційного проекту.

Зазначені етапи є універсальною узагальнюючою схемою, проте проведений літературний огляд показав, що робіт, присвячених його деталізації стосовно докризових організаціям, практично не зустрічається.

На мою думку, схема прийняття інвестиційних рішень в умовах кризи повинна виглядати наступним чином (рисунок 3.1).

При цьому кризові умови накладають на кожен етап певні особливості. Зупинимося на них більш детально.

1. Оцінка галузі. Проводиться для аналізу зовнішніх умов, що впливають на підприємство. На даному етапі доцільно оцінити чи розвивалася компанія разом з галуззю, росла проти її падіння, падала проти її зростання або згасала разом з галуззю. Оцінка галузі важлива для розуміння перспективи розвитку компанії в цьому сегменті.

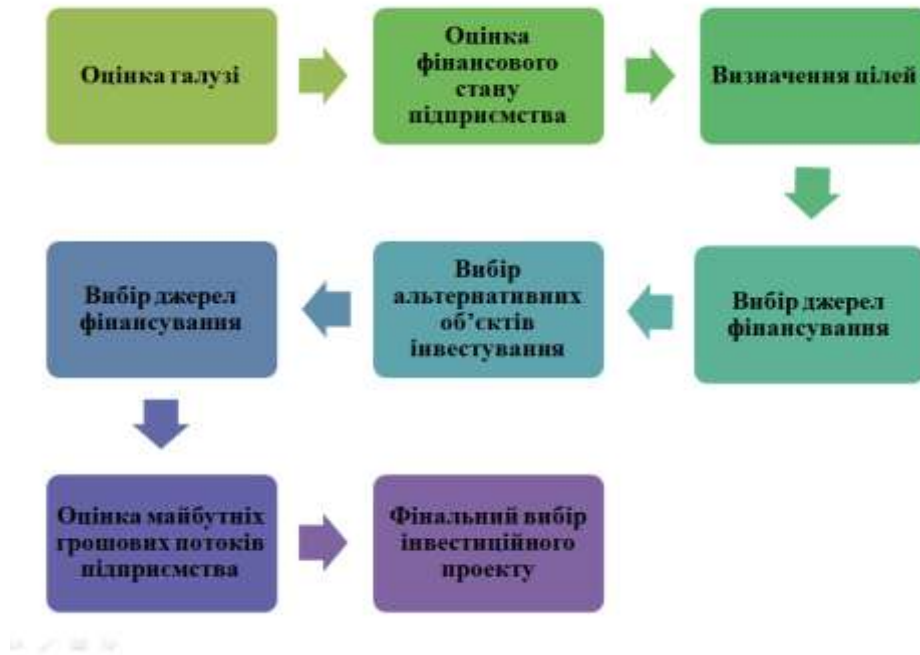

Рисунок 3.1 — Схема процесу прийняття інвестиційного рішення в умовах кризи

Складено автором на основі [18 с.5, 50]

2. Оцінка фінансового стану компанії. Для оцінки фінансового стану організації проводиться аналіз її фінансово-господарської діяльності. Оцінюються: ліквідність компанії, тобто її здатність в швидкі терміни погасити поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів; рентабельність (прибутковість) організації; фінансова стійкість - співвідношення позикових і власних коштів; ділова активність [18 с.5,21, 24].

3. Визначення цілей. В умовах кризи головною метою стає вихід з неї, тому підприємству потрібно визначитися, що швидше дозволить подолати труднощі: зниження витрат або підвищення прибутковості бізнесу. Слід зазначити, що вихідними цілями є формальні цілі, які служать критерієм при виборі інвестиційного проекту. Формальні цілі утворюються із стратегічних установок інвестора. В якості формальних цілей для кризової організації можуть виступати збільшення обсягів виробництва, розширення діяльності, прагнення до збільшення прибутку, збереження робочих місць. Однак, ці цілі далеко не завжди бувають чітко визначені і перевірені на можливість їх реалізації. Тому, вкрай важливо, використовуючи в якості основи формальні цілі, формувати реальні цільові установки, використовуючи конкретні кількісні показники. Очевидно, що в даній ситуації головною метою є вихід з кризи,

проте дана установка містить в собі комплекс завдань, і з цими завданнями потрібно співвіднести цільові показники. Так, формальна мета - збільшення прибутку, повинна містити конкретні цільові показники (наприклад, середні показники чистого прибутку за кілька років), за якими можна судити про ступінь її досягнення.

4. Вибір напрямку вкладень. В умовах кризи слід вибирати найбільш перспективні і ефективні напрямки діяльності компанії. Ухвалення рішення про вибір певного напрямки розвитку має нести більше збільшення прибутковості, ніж збільшення інтегрального ризику всього бізнесу в цілому.

5. Вибір альтернативних об'єктів інвестування. Очевидно, що в умовах обмеженості ресурсів буде можливо фінансування лише малої частини запланованих проектів. Потрібно приділити увагу тим, які допоможуть організації вийти з кризи. Найбільш ефективними стануть проекти з коротким терміном окупності, швидкою віддачею і високою швидкістю обороту капіталу. Підприємство повинно орієнтуватися на отримання максимального ефекту при мінімальному рівні витрат. Довгострокові проекти теж не можна залишати без уваги, так як, кинувши всі сили на подолання короткострокової кризи і здолав її, компанія потрапить в нову кризу. На даному етапі важливо виділити кілька альтернативних проектів та опрацювати їх, так як без аналітичних розрахунків можна прийняти неправильне управлінське рішення.

6. Вибір джерел фінансування. У кризовій ситуації важливо оптимізувати структуру джерел фінансування таким чином, щоб забезпечення інвестиційної діяльності відбувалося в достатньому обсязі і без затримок, інакше компанія може збанкрутувати. Дана міра забезпечить стійку й ефективну інвестиційну діяльність. Важливо розуміти, що існують жорсткі обмеження фінансових ресурсів, тому необхідно суворо дотримуватися їх цільове використання, ввівши відповідні нормативи. Структура капіталу це - головний інструмент у прийнятті управлінських рішень, які напряму пов'язані з визначенням джерел фінансування проекту та ідентифікацією ключових показників ефективності проекту. Вартість власного капіталу, як правило, вище, ніж вартість позикового, тому занадто висока частка власних джерел у структурі капіталу викликає більш високі витрати на капітал і більш високу середньозважену вартість компанії. При додаванні позикового капіталу середньозважена вартість капіталу організації знижується, однак надмірне використання позикових

джерел може викликати втрату ліквідності і фінансової стійкості компанії [8, 18 с.5,51].

7. Оцінка майбутніх грошових потоків компанії з урахуванням грошових потоків декількох альтернативних проектів. Грошові потоки інвестиційного проекту - це притоки і відтоки грошових коштів, пов'язаних виключно з реалізацією даного проекту. Слід розрізняти грошові потоки компанії і грошові потоки інвестиційного проекту. Грошові потоки представляються у вигляді плану, який називається прогнозним звітом про рух грошових коштів. Грошові потоки підрозділяються на потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. На даному етапі важливо скласти грошові потоки компанії з урахуванням грошових потоків інвестиційного проекту, так як інвестиційна діяльність підприємства не здійснюється окремо; вона впливає на всі процеси компанії, що створює необхідність комплексної оцінки грошових потоків. При оцінці грошових потоків окремого інвестиційного проекту можна не помітити повної картини, як проект вплине на діяльність компанії.

8. Остаточний вибір інвестиційного проекту. Прогнозні звіти про рух грошових коштів компанії по альтернативним проектам дадуть можливість оцінити, який проект є найбільш ефективним [18 с.5,30,44,50].

Отже, відзначимо, що, на нашу думку, використовуючи наведену схему, керівництво підприємства, що знаходиться в умовах кризи, зможе послідовно проаналізувати можливі інвестиційні проекти і вибрати найбільш ефективний, який дозволить компанії подолати кризу або підвищити стійкість бізнесу в умовах, що склалися.

3.2 Напрямки вдосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності

Розглянувши управління інвестиційною діяльністю під час кризи на підприємстві, не можемо не згадати про інноваційну діяльність. Інвестиційно-інноваційну діяльність необхідно розглядати разом, адже інноваційні розробки не зможуть повною мірою бути реалізованими без залучення інвестицій.

Рисунок 3.2 — Теоретичні аспекти визначень «інноваційний процес» та «інновація»

Складно на основі [29,30]

В системі забезпечення ефективного функціонування будь-якої економічної системи інвестиційна діяльність в інноваційний розвиток відіграє важливу роль (рис. 3.3). Здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності є найважливішою умовою рішення практично всіх стратегічних і значної частини тактичних завдань розвитку.

Рисунок 3.3 — Роль інвестиційно-інноваційної діяльності на підприємстві

Складно на основі [20]

«У Законі України «Про інвестиційну діяльність» інвестиційна діяльність тлумачиться, як сукупності практичних дій громадян, юридичних осіб і держави, спрямованих на реалізацію інвестиційних програм з метою отримання доходу або прибутку» [1].

У статті 3 цього ж закону розглядається, що інноваційна діяльність є однією з видів інвестиційної діяльності. Мета: впровадження досягнень НТП у виробництво, тобто, виробництво абсолютно технологічно нових або технологічно вдосконалених продуктів. Такі інновації націлені, як правило, на підвищення ефективності виробництва або передачі вже існуючої в організації продукції. [2].

Саме інвестиції повинні забезпечувати розвиток усіх напрямків вкладень в інноваційну діяльність (рис. 3.4).

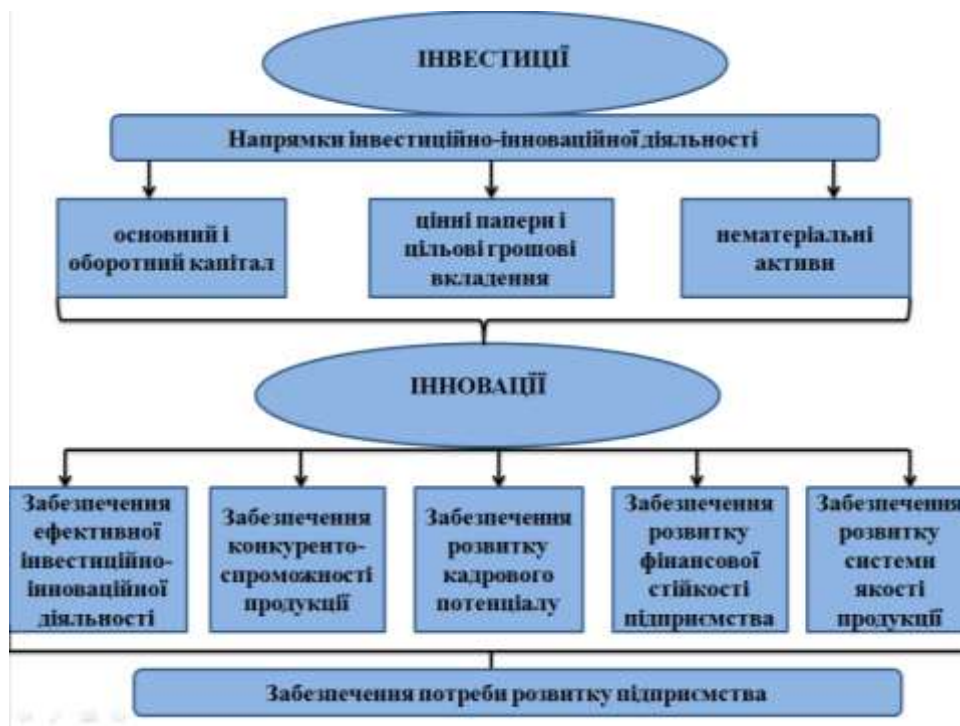

Рисунок 3.4 - Класифікація інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства

Складено на основі [48]

З метою забезпечення високої якості продукції необхідно здійснювати її контроль на всіх етапах її життєвого циклу. Для цього необхідно впроваджувати інвестиції, які дозволяють впроваджувати нову техніку і технології і забезпечувати інноваційний розвиток підприємств в подальшому.

Система управління інноваційними процесами на підприємстві повинна бути спрямована на регулювання пропорцій між основними напрямками використання інвестиційних ресурсів.

Розглянувши інвестиційно-інноваційний розвиток та оцінивши ПраТ «Свеський насосний завод» відмічаємо, що підприємству бракує впровадження інновацій для його подальшого економічного розвитку та конкурентоспроможності на ринку. Підприємство здійснює свою діяльність за власні кошти, яких критично мало для модернізації технології, удосконалення верстатів та впровадження нового обладнання. Тому, необхідно розглянути фактори, які допоможуть у розвитку інвестиційно-інноваційного процесу.

Фактори розвитку інвестиційно-інноваційного процесу:

- 1) створення спеціалізованої кредитної установи;
- 2) субсидювання, пільгове оподаткування та кредитування;
- 3) розвиток кредитної кооперації;
- 4) розвиток лізингових відносин;
- 5) використання методів прискореної амортизації;
- 6) успішна реалізація державних програм розвитку;
- 7) підвищення частки власних коштів в структурі ресурсів;
- 8) розвиток ринку;
- 9) строгий аудит ефективності реалізації державних програм [49].

Таким чином, організація управління інноваційно-інвестиційною діяльністю на підприємствах повинна мати системний підхід та мати послідовний ряд заходів, а також сприяти виявленню можливих шляхів оптимізації інвестування в інноваційну діяльність підприємства.

3.3 Покращення фінансово-інвестиційної політики підприємства за рахунок державної програми «Доступні кредити 5,7,9%»

Одним напрямком ми побачили інноваційну активність (вище), іншим шляхом – пошук додаткових джерел фінансування інвестиційно-інноваційного розвитку, що спонукає нас до аналізу кредитного ринку.

Україна на сьогоднішній день переживає часи економічної нестабільності та напруги та одним з невирішених і суперечливих питань залишається отримання доступних кредитів для малого та середнього бізнесу. Найгостріше

ця складність відчувається у виробничій галузі, наше підприємство не є винятком. Це слугувало однією з передумов створення та реалізації державної програми «Доступні кредити 5,7,9%».

«Програма створена з ініціативи Президента України та Прем'єр-Міністра України. Вона почала діяти з 02.02. 2020 року і стрімко набирає оберти.» [32,33, 40].

Мета програми – збільшення оборотного капіталу, потрібного для створення інвестиційного проекту, (надається тільки разом з інвестиційним кредитом), модернізація виробництва, оновлення технологій, придбання франчайзингу, збільшення оборотного капіталу.

Рисунок 3.5 — Результати стоденної реалізації програми
Створено на основі [32,33, 40]

Завданням програми є підтримка конкурентоспроможності різних галузей на ринку, покращення виробництва, створенням інновацій, формування нових робочих місць, тим самим скорочення міграційних процесів.

Банки, в яких можливо взяти кредит : АТ «ПРИВАТБАНК»; АТ «УКРГАЗБАНК»; АТ «ОЦАДБАНК»; АТ «УКРЕКСІМБАНК «ALLIANCE BANK»; «БАНК ЛЬВІВ»; «ПУМБ»; «РАЙФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ»; «ТАСКОБАНК»; «ВОСТОКБАНК»; «КРЕДОБАНК» [40].

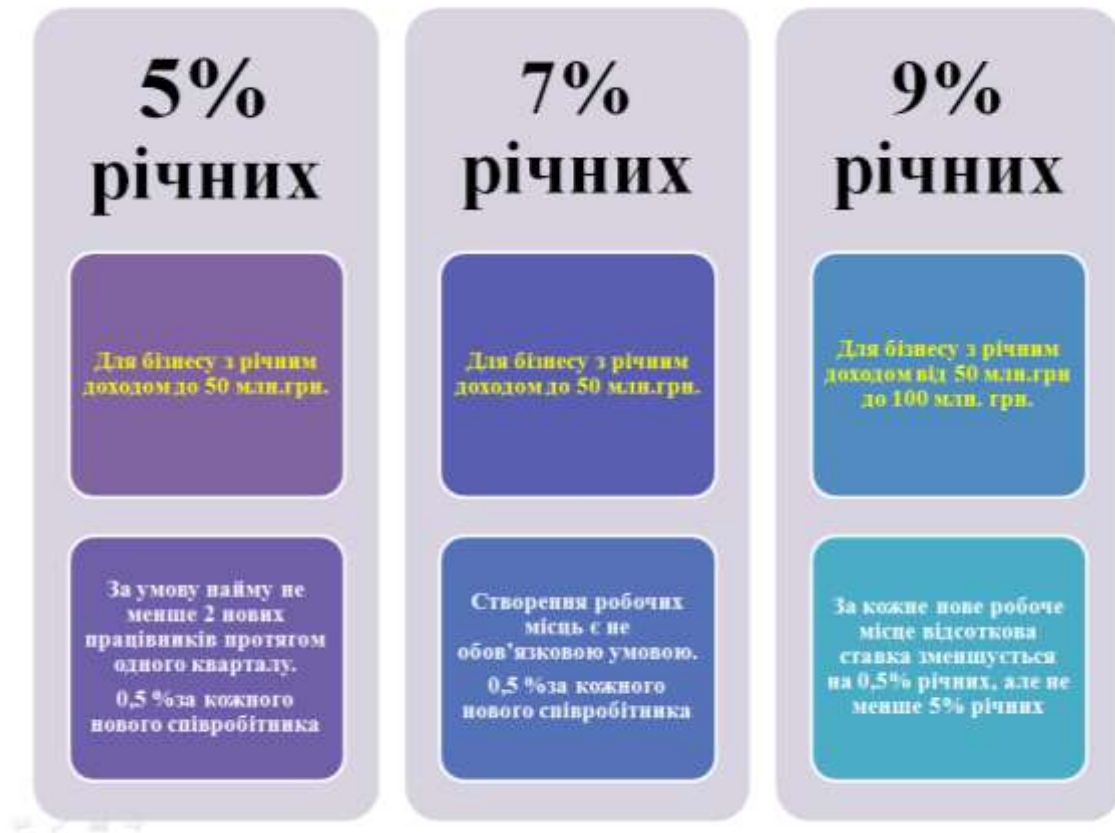

Рисунок 3.6 — Характеристика державної програми «Доступні кредити 5,7,9%»

Створено на основі [33]

Розглянувши основні умови кредитування, кожен для себе може обрати річний відсоток, під який може бути наданий кредит юридичній особі або ФОПу.

Для більш детальної характеристики програми необхідно розглянути головні її компоненти (рис. 3.6)

Детально розглянувши параметри програми та оцінивши її компоненти, можемо порекомендувати державну програму «Доступні кредити 5,7,9%» підприємству ПраТ «Свеський насосний завод».

Рисунок 3.7 — Основні параметри програми «Доступні кредити 5,7,9%»
Створено на основі [33]

Для покращення інвестиційної складової підприємства програма під 9% річних на 5 років підійде найбільше, так як чистий дохід заводу складає 52325 тис. грн. За рахунок коштів кредиту ми зможемо:

1) в середньостроковій перспективі — удосконалення відцентрованого насосного свердловинного агрегату; реалізація інноваційних технологій в насосній діяльності; диверсифікація вироблених видів продукції;

2) в довгостроковій перспективі — перехід до розробки інноваційної технології для установки насосні блокові, для безпечної та екологічної подачі хімреагентів в нафтові і газові свердловини [34].

ВИСНОВКИ

На сьогоднішньому етапі розвитку в Україні виникає гостра проблема залучення інвестиційних коштів на підприємства. Через це підприємства не в змозі виробляти нову продукцію, модернізувати свої технології і конкурувати на ринку. Так, підприємства ставлять під загрозу не лише саме підприємство, а і економіку країни в цілому.

Під час виконання бакалаврської роботи було проведено теоретичне узагальнення поняття фінансово-інвестиційної політики і запропоновано шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

В результаті проведеної роботи, ми зробили наступні висновки.

Головним завданням державної інвестиційної політики є формування сприятливого середовища, що сприяє залученню і підвищенню ефективності використання інвестиційних ресурсів для розвитку економіки і соціального середовища.

Інвестиційна політика підприємства - це частина фінансової стратегії підприємства, яка полягає у виборі і реалізації найбільш вигідних шляхів розширення та поновлення активів для забезпечення його економічного розвитку.

Інвестиційна політика та інвестиційна стратегія мають прямий зв'язок, так як розробка стратегічних цілей і завдань є важливим компонентом для інвестиційної політики підприємства.

Фінансово-інвестиційна стратегія мусить базуватися, з одного боку, на основних напрямках підприємницької активності підприємства і портфелів інвестиційних проектів, а з іншого, - на аналізі фінансової діяльності підприємства та на потужності застосування фінансових ресурсів.

Оцінивши фінансовий стан підприємства і оцінивши всі його показники для подальшого аналізу інвестиційної діяльності, можемо зробити висновок, що фінансові результати підприємства значною мірою залежать від стану, якості та

структури основних виробничих фондів. Провівши розрахунок основних фінансових показників на ПраТ "Свеському насосному заводі" за 2017 – 2019 роки.

Дохід від реалізації товарів та послуг в 2019 році збільшився на 2467 грн. в порівнянні з 2017 роком. Прибуток, чистий прибуток та сукупний дохід також стали вищими.

Матеріальні затрати не набагато, але зменшилися в 2019 році, в порівнянні з 2018 роком. Така сама ситуація і з відрахуваннями на соціальний захист. У 2019 році за 2 роки вони стали меншими на 1380 грн. Відбувається скорочення амортизації і інших операційних витрат за два роки на 2042 грн. і на 2625 грн. На жаль, не можу так сказати про витрати на оплату праці.

В 2019 році вирости витрати на оплату праці, це свідчить про те, що працівникам підвищують заробітну плату, адже, в середньому за 2019 рік на заводі працювало на 332 працівника менше, ніж в 2017 році. Необхідно або скорочувати штат працівників і залишати ту ж саму заробітну плату, або зменшати її і не звільняти працюючих.

Баланс підприємства в 2019 році знизився в порівнянні з 2018 роком на 5349 грн. і в порівнянні з 2017 роком на 2119 грн. та становить 94173 грн. На даний момент це розходження не таке велике, як могло бути, але якщо ситуацію не виправити за цей рік в подальшому ця сума буде рости і підприємство занепадати.

В цілому підприємство працює ефективно, але на жаль, із-за війни на Сході, яка триває з 2014 року, партнерство з Росією закінчилось, хоча ця країна була головним партнером. Із-за коронавірусної інфекції COVID-19, яка охопила весь світ партнерів - інвесторів з інших країн стало менше. Тож, підприємство без додаткових інвестицій вже не живе, а виживає. Для покращення його функціонування необхідні додаткові інвестиції. Якщо підприємство виготовляє і продає конкретний вид товару, то цей товар повинен бути найкращим, виконуватись в строк, який зазначений в договорі або за домовленістю, і на ринку праці не міг конкурувати з підприємствами, які випускають декілька

видів товарів і послуг. Фізичні та юридичні особи, які купують цей товар, (в нашому випадку це насоси) готові будуть віддати більші кошти за якісний товар, виготовлений в строки, ніж купити дешевше і не бути впевнені в цьому підприємстві і товарі. Таке підприємство зможе бути інвестиційно-привабливим для інвесторів.

В результаті цього, ми пропонуємо такий шлях вирішення складнощів інвестиційної привабливості підприємства, як приєднатися до державної програми «Доступні кредити 5,7,9%». Ця програма за мінімальну процентну ставку (9%) допоможе вивести інвестиційно-інноваційну політику підприємства на конкуруючі позиції на ринку.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (згідно з постановою Верховної Ради України від 18 вересня 1991 року №1561- XII) [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (згідно з постановою Верховної Ради України від 18 вересня 1991 року №1561- XII). — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» Вводиться в дію Постановою ВР N 1561-XII від 18.09.1991. ВВР. 1991. N 47. ст.647 [Електронний ресурс] — Верховна Рада України. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність». [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
5. Державна інвестиційна політика національної економіки./ Сержанов В.В. — Київ — 2018 р.
6. Інвестиції. Леонтев В.Е. — 2014 г. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://studme.org/63700/investirovanie/investitsii>
7. Інвестиційна діяльність в Україні: тенденції та перспективи./ О.В.Самотоєнкова — Одеський національний економічний університет. м. Одеса — 2019 р.
8. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки/ Суханова А. — 2017 — № 17.
9. Інвестиційний менеджмент, О.І. Гуторов,— Харків,2014 р. —с.20. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/559/1/%D0%86%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf>
- 10.Планування грошових потоків підприємства/І.О.Бланк. — Вісник КНТЕУ. — 2016р. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2016/05/4.pdf>

11. Стимулювання інвестиційної діяльності в Ірландії та країнах Балтії, Інформаційна довідка підготовлена аналітиком Європейського інформаційно-дослідницького центру Катериною Пеньковою. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29191.pdf> .

12. Управління інвестиційною діяльністю, як важливий складник економічної безпеки підприємства. Бушовська Л.Д. — 2017 р. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/28.pdf

13. Фінансова політика держави: сутність, напрямки та інструменти реалізації/ Г.В. Салтикова/ Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Харків Економічні Науки. — 2011. — Т.14 №1. [Електронний ресурс] — Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vmsu/econ/2011_1/Sal.pdf.

14. Фінансова політика держави: теоретичні аспекти та практична реалізація в Україні/ І.Сидор — 2017 р. — с.48 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/view/382>

15. Фінансова політика підприємства/Афоничкін А.В. — 2018 р. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://stud.com.ua/123018/finans/finansova_politika_finansova_strategiya_pidpriemstva

16. Аналіз фінансового стану підприємства методом багатокритеріальної оцінки / Г. В. Салтикова, Н.В. Шуваєва // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки. — 2015 р. — №11.— С 134-138. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_11/158.pdf

17. Економічна сутність та значення інвестиційної політики/ Бородінова Ю.Ю., Тимошенко Н.Ю. — 2016 р. — с.3-4 — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/73389/68766>

18. Принятие инвестиционного решения в условиях кризиса. Бобкова А.С., Чуб А.А. — 2015 р. — с.5 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www.strategybusiness.ru/jour/article/view/164/156>

19. Структурний аналіз грошових потоків із метою підвищення надійності їх прогнозування/ Р. Б. Тянь, О. В. Лисенко / Фінанси України. — 2012. — № 5. — С. 110-120. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Fu_2012_5_12

20. Управління фінансовою стійкістю підприємства, — О.В.Мелень, В.В.Гулевич,— XIII Міжнародна науково-практична конференція магістрантів та аспірантів — 2019 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/44628/1/Melen_Upravlinnia_finansovoiu_2019.pdf

21. Аналіз фінансової стійкості підприємств України, — Н.Г. Пігуль, А.В. Клименко, С.І.Пігуль. / Приазовський економічний вісник — 2019 р. — ст.186. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/1_12_uk/1_12_2019.pdf#page=186

22. Инвестиции / Ковалев В.В., Иванов В.В., Лялин В.А. — 2003 р. — с.440. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://institutiones.com/download/books/866-investicii.html>

23. Маркетингові інструменти управління фінансуванням та просуванням послуг неурядових організацій / Г. В. Салтикова, Н.В. Котенко, С.Г. Сердюк / Маркетинг і менеджмент інновацій. – Суми: «Триторія». 2015. – №4. – С. 20-33. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2015_4_20_33_0.pdf

24. Інвестиційна політика підприємства. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://ukr.vipreshebnik.ru/investitsijnij-menedzhment/4044-investitsijna-politikapidprijemstva.html>

25. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва: Регіональний аспект, — 2018 р. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2018/6.pdf

26. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта. 2015. – 492 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.alerta.kiev.ua/2011-07-16-16-39-18/eknauk/item/257-%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%B2-%D0%B3-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA>

27. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. В.М. Бороноса. — Суми: Вид-во СумДУ. — 2012. — 539 с.

28. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник/ За ред. Момот Т.В. — Центр учбової літератури. — 2011. — 712с. [Електронний ресурс] — Режим доступу:

http://eprints.kname.edu.ua/19708/1/%D0%9D%D0%9F_%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6_%D0%9C%D0%BE%D1%82_%D0%B8_%D0%B4%D1%80_-2011.pdf

29. Роль інноваційної діяльності у формуванні вартості промислових підприємств [Текст]: звіт про НДР (заключний) / Кер. О.О. Захаркін. — Суми: СумДУ. 2016. — с.114 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/53293>

30. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємства: звіт про НДР (заключний)/ Кер.: І.Д. Скляр. — Суми: СумДУ. 2012. — 54 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/32444>

31. Формування фінансового механізму стабілізації економіки України: звіт про НДР (заключний) / Кер. Н.А. Антонюк. — Суми : СумДУ — 2014. — 60 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/39378>

32. «Мінфін»: веб-сайт. [Електронний ресурс] — Головна сторінка «Мінфін»: — Режим доступу: <https://minfin.com.ua/ua/2020/05/19/45632857/>

33. Держана програма «Доступні кредити 5,7,9»: веб-сайт. [Електронний ресурс] — Головна сторінка держаної програми «Доступні кредити 5,7,9». — Режим доступу: <https://5-7-9.gov.ua/#prog>

34. ПрАТ "Свеський насосний завод"/Продукція: веб-сайт — [Електронний ресурс] — Головна сторінка ПрАТ "Свеський насосний завод" — Режим доступу: — <http://snz.com.ua/production/>

35. Державна служба статистики: веб-сайт. [Електронний ресурс] — Головна сторінка Державної служби статистики — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

36. Енциклопедичний словник з державного управління, — за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна, — Київ. — 2010 р. [Електронний ресурс] — Режим доступу:

http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Encycloped_vydanniy/14ff57eb-06bd-4b2b-8bfb-ead7f286d5dd.pdf

37. Інтернет-портал FinPost.com.ua: веб-сайт — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://finpost.com.ua/>

38. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку /SMIDA : веб-сайт. [Електронний ресурс] — SMIDA . Режим доступу: <https://smida.gov.ua>

39. Офіційне видання державної фіскальної служби України, «Вісник»: веб-сайт — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006471-finansovi-investitsiyi-osoblivosti-obliku>

40. Урядовий портал: веб-сайт. [Електронний ресурс] — Єдиний веб-портал виконавчої влади України. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/programa-dostupni-krediti-5-7-9-z-1-bereznya-peredbachatime-mozhlivist-skoristatisya-chastkovimi-kreditnimi-garantiyami>

41. «Assessment of management effectiveness of innovation and investment activity of enterprises», — Zaburanna L.V. Lutska T.V. — 2017р. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/66235/1/Zaburanna.pdf>

42. Entrepreneurship Practice: As a Means of Poverty Reduction in Southwestern Nigeria. Business Ethics and Leadership / Popoola, M. A., Brimah, A. N., Gbadeyan, R. A. — 2018р.— 83-88.

43. SocioEconomic Challenges. Growth. — 5-12. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/sec/volume-3-issue-3/article-1/>

44. Monetary Policy Surprises and the Responses of Asset Prices: An Event Study Analysis. SocioEconomic Challenges. Jiang, Yu., Wang G. — 2017 p.— 22-44.

45. Government Support, Entrepreneurial Activity and Firm Management and Functionality of an Entity. Business Ethics and Leadership. Kaya, H.D. — 2019 p.— 19-24. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/bel/volume-3-issue-3/article-2/>

46. Impact of the Foreign Direct Investment on Economic growth on the Republic of Benin. Financial Markets, Institutions and Risks. Marcel, D. T. Am. — 2019 p. — 69–78. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/fmir/volume-3-issue-2/article-6/>

47. The Effect of Strategic Management Practices on the institutional Performance; the case of Dedebit credit and saving institution in Eastern Tigray. SocioEconomic Challenges. Meresa, M. — 2019.— 80-97. [Электронный ресурс] — Режим доступа:

<http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/sec/volume-3-issue-3/article-8/>

48. The Effect of Strategic Management Practices on the institutional Performance; the case of Dedebit credit and saving institution in Eastern Tigray. SocioEconomic Challenges. Meresa, M. — 2019 p. — 80-97. [Электронный ресурс] — Режим доступа:

<http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/sec/volume-3-issue-3/article-1/>

49. Study of Linkages Between Outward Foreign Direct Investment (OFDI) and Domestic Economic Growth: an Indian Perspective. Financial Markets, Institutions and Risks, Agnihotri, An., Arora, Sh. — 2019 p.— 43-49. [Электронный ресурс] — Режим доступа:

<http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/fmir/volume-3-issue-1/article-4/>

50. The Leadership's Fairness and Social Skills – the Very Foundation of the Management and Functionality of an Entity. Business Ethics and Leadership. Trifu, A. — 2019 p. — 19-24. [Электронный ресурс] — Режим доступа:

<https://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/bel/volume-3-issue-3/article-2/>

51. Value Co-creation and Leadership: An Analysis Based on the Business Ecosystem Concept. Business Ethics and Leadership, — Bonamigo, A., Mendes, D. — 2019 p. [Электронный ресурс] — Режим доступа:

<http://armgpublishing.sumdu.edu.ua/journals/bel/volume-3-issue-4/article-7/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця Д.А – Баланс ПрАТ «Свеський насосний завод» за період 2017-2019 рр.

Актив	Рік					
	2017		2018		2019	
	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:						
первісна вартість	0	9	9	9	9	9
накопичена амортизація	0	0	0	2	2	3
Незавершене будівництво	0	0	0	0	0	0
Основні засоби:	53490	51352	51352	49109	49109	47012
первісна вартість	101179	101291	101291	101266	101266	100053
знос	47689	49939	49939	52157	52157	53041
Довгострокові біологічні активи:						
справедлива (залишкова) вартість	0	0	0	0	0	0
первісна вартість	0	0	0	0	0	0
накопичена амортизація	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:						
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	0	0	0	0	0	0
інші фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	0	0	0	0	0	0

Продовжено таблицю Д.А

Актив	Рік					
	2017		2018		2019	
	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	0	0	0	0	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	0	0	0	0	24	22
Гудвіл	0	0	0	0	0	0
Інші необоротні активи	0	0	0	0	0	0
Гудвіл при консолідації	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом I	53490	51361	51361	49116	49116	47018
II. Оборотні активи						
Запаси	21589	23898	23898	30254	30254	24437
Виробничі запаси	1834	2524	2524	3669	3669	3666
Поточні біологічні активи	0	0	0	0	0	0
Незавершене виробництво	12934	14447	14447	15411	15411	10224
Готова продукція	6821	6927	6927	11174	11174	10547
Товари	0	0	0	0	0	0
Векселі одержані	0	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13896	18263	18263	16764	16764	19371
Дебіторська заборгованість за рахунками:						
за бюджетом	979	1131	1131	1194	1194	612
за виданими авансами	208	504	504	216	216	32
з нарахованих доходів	0	0	0	0	0	0

із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	689	643	643	811	811	328
Поточні фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	0

Продовжено таблицю Д.А

Актив	Рік					
	2017		2018		2019	
	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Грошові кошти та їх еквіваленти	1350	492	492	1167	1167	2375
Інші оборотні активи	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	38711	44931	44931	50406	50406	47155
III. Витрати майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0
IV. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0	0	0
Баланс	92201	96292	96292	99522	99522	94173
Пасив						
I. Власний капітал						
Статутний капітал	0	0	0	0	0	0
Пайовий капітал	2278	2278	2278	2278	2278	2278
Капітал у дооцінках	0	0	0	0	0	0
Додатковий вкладений капітал	0	0	0	0	0	0
Емісійний дохід	0	0	0	0	0	0
Резервний капітал	734	734	734	734	734	734
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	47192	51220	51220	54782	54782	58904
Неоплачений капітал	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)

Накопичена курсова різниця			0	0	0	0
Усього за розділом I	50204	54232	54232	57794	57794	61916
Частка меншості			0	0	0	0
II. Забезпечення наступних виплат та платежів						
Забезпечення виплат персоналу	0	0	0	0	0	0

Продовжено таблицю Д.А

Пасив	Рік					
	2017		2018		2019	
	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Сума страхових резервів	0	0	0	0	0	0
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	0	0	0	0	0	0
Цільове фінансування	0	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	0	0	0	0	0	0
III. Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити банків	0	0	0	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	2167	1314	1314	0	0	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0	0	0	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	3235	4352	4352	4123	4123	3887
Інші довгострокові зобов'язання	21124	12418	12418	23518	23518	22622
Усього за розділом III	26526	18084	18084	27641	27641	26509
IV. Поточні зобов'язання						
Короткострокові кредити банків	0	0	0	0	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0	0	0	0
Векселі видані	0	0	0	0	614	0

Кредиторська заборгованість : за товари, роботи, послуги	307	1967	1967	1222	1222	686
за розрахунками з бюджетом	107	231	231	205	205	540
за у тому числі з податку на прибуток	0	136	136	0	0	286
за розрахунками зі страхування	256	240	240	312	312	164
за розрахунками з оплати праці	449	393	393	562	562	559
за одержаними авансами	1070	3852	3852	3732	3732	1458
за розрахунками з учасниками	0	0	0	-1	-1	0
із внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0	0

Продовжено таблицю Д.А

Пасив	Рік					
	2017		2018		2019	
	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Поточні зобов'язання	1439	1862	1862	2238	2238	2293
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	0	0	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	11843	15431	15431	5816	5816	48
Усього за розділом IV	15471	23976	23976	14087	14087	5748
V. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0
Баланс	92201	96292	96292	99522	99522	94173

[5].

Додаток Б

Таблиця Д.Б - Звіт про фінансові результати ПрАТ «Свеський насосний завод» за період 2017-2019 рр.

Стаття	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	49858	41842	52325
Чисті зароблені страхові премії	0	0	0
Премії підписані, валова сума	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	0	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(33181)	(25350)	(34226)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	0	0	0
Валовий: прибуток	16677	16492	18099
Валовий: збиток	(0)	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	0	0	0

Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	0	0	0

Продовжено таблицю Д.Б

Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	0	0	0
Інші операційні доходи	6047	2015	4394
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0
Адміністративні витрати	(3724)	(3928)	(4205)
Витрати на збут	(4039)	(952)	(801)
Інші операційні витрати	(4037)	(2959)	(5626)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за	0	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	10924	10668	11861

Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(0)	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	0	0	0
Інші фінансові доходи	0	0	0
Інші доходи	0	0	0
Дохід від благодійної допомоги	0	0	0

Продовжено таблицю Д.Б

Фінансові витрати	(4841)	(6479)	(6084)
Втрати від участі в капіталі	(0)	(0)	(0)
Інші витрати	(12)	(105)	(648)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	6071	4084	5129
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(0)	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-2043	-522	-1007
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після	0	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	4028	3562	4122
Чистий фінансовий результат: збиток	(0)	(0)	(0)

Продовжено таблицю Д.Б

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	2017	2018	2019
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	0	0	0
Накопичені курсові різниці	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних	0	0	0
Інший сукупний дохід	0	0	0

Продовжено таблицю Д.Б

Інший сукупний дохід до оподаткування	0	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	0	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	0	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	4028	3562	4122

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	1697	1553	15568
Витрати на оплату праці	1197	1195	12843
Відрахування на соціальні заходи	5449	4105	4069
Амортизація	3987	2495	1945

Інші операційні витрати	7293	4879	4668
Разом	4568	3896	39093

[5].

Додаток В

Таблиця Д.В — Показники майнового стану підприємства

№ з/п	Показник	Методика розрахунку	Нормативне значення	Характеристика показника
Показники стану і руху основних засобів				
1	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів (ОЗ) у майні	Середньорічна вартість ОЗ (залишкова) Середньорічна вартість майна підприємства	Збільшення	характеризує частку залишкової вартості основних засобів в активах
2	Частка активної частини основних засобів у їх залишковій вартості	Середньорічна вартість активної частини ОЗ (залишкова) Середньорічна вартість ОЗ (залишкова)	Збільшення	характеризує частку залишкової вартості активної частини основних засобів у їх загальній вартості
3	Коефіцієнт зносу	Середньорічна вартість зносу Середньорічна вартість ОЗ (первісна)	менше 0,5	характеризує ступінь зносу основних засобів
4	Коефіцієнт придатності	1 – Коефіцієнт зносу	> 0,5	відображає частину основних засобів, придатних для експлуатації
5	Коефіцієнт надходження	Вартість придбаних нових ОЗ Вартість ОЗ на кінець періоду (первісна)	Збільшення	показує частину основних засобів, які надійшли на підприємство
6	Коефіцієнт оновлення	Вартість введених ОЗ Вартість ОЗ на кінець періоду (первісна)	Збільшення	показує частину введених (оновлених) основних засобів
7	Термін оновлення	Вартість ОЗ на кінець періоду (первісна)	Зменшення	характеризує термін заміни наявних основних засобів
8	Коефіцієнт вибуття	Вартість введених ОЗ Вартість ОЗ на початок періоду (первісна)	зменшення	показує частину виведених основних засобів
9	Коефіцієнт ліквідації	Вартість ліквідованих ОЗ Вартість ОЗ на початок періоду (первісна)	Зменшення	характеризує частку ліквідованих за рік основних засобів
10	Коефіцієнт приросту	Вартість введених – Вартість виведених ОЗ Середньорічна вартість ОЗ (первісна)	> 0	характеризує збільшення вартості основних засобів з урахуванням вибуття

Додаток Г

Таблиця Д.Г - Показники фінансової стійкості підприємства

№ з/п	Показник	Методика розрахунку	Нормативне значення	Характеристика показника
1	Коефіцієнт автономії (незалежності) (K_a)	Власний капітал Валюта балансу	$> 0,5$	показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність
2	Коефіцієнт фінансової залежності ($K_{фз}$)	Валюта балансу Власний капітал	$< 0,5$	характеризує частку позикових коштів у фінансуванні підприємства
3	Коефіцієнт фінансування ($K_{ф}$)	Сума позикового капіталу Власний капітал	< 1 , зменшення	характеризує залежність підприємства від залучених засобів
4	Коефіцієнт фінансової стійкості ($K_{фс}$)	Власний капітал Сума позикового капіталу	> 1	характеризує здатність підприємства розрахуватися за своїми зобов'язаннями за рахунок власного капіталу
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу ($K_{мвк}$)	Власний капітал – необоротні активи Власний капітал	> 0 , збільшення	показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, а яка – капіталізована
6	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами ($K_{вок}$)	Власні оборотні кошти Оборотні активи	$> 0,1$	характеризує наявність власних оборотних коштів, необхідних для забезпечення фінансової стабільності підприємства та незалежності від позикових коштів

Додаток Д

Таблиця Д.Д - Показники ліквідності на платоспроможності підприємства

Показник	Методика розрахунку	Нормативне значення	Характеристика показника
Коефіцієнт покриття (<i>Кп</i>)	Оборотні активи Поточні зобов'язання	> 1	показує достатність оборотних активів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань
Коефіцієнт швидкої ліквідності (<i>Кшл</i>)	Швидкореалізуємі активи Поточні зобов'язання	$0,6 - 0,8$	відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (<i>Кал</i>)	Гроші та їх еквіваленти + поточні фінансові інвестиції Поточні зобов'язання	$0,2 - 0,25$	показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно
Чистий оборотний капітал (ЧОК), тис. грн.	Оборотні активи – Поточні зобов'язання	> 0 , збільшення	свідчить про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність